

bindelse med Usikkerheden af en tilfredsstillende Ordning af Aalegaardretten har en stor økonomisk Betydning. Der flyder en Rigsdomskilde forbi vor Dør, naar vi kun forstaa at benytte den, og vi kunne uden Betænelighed fuldtud øse af den; thi den udvandrende Aal formenes aldrig at vende tilbage.

Betydningen af det foreliggende Spørgsmaal vil noksom fremgaa af det foranstaaende. Medens den officielle Statistik, om end vistnok for lavt, anslaar Værdien af de i Russer fangede Aal i 1893 til rigeligt 560,000 Kr. og i 1894 til rigeligt 682,000 Kr., ville disse Værdier ved en heldig Ordning af Aalegaardretten og hvad dermed staar i Forbindelse kunne i fremtidige Aar fordobles ikke saa Gange og tilføre Landet Millioner af fremmede Penge; thi det gælder om den blanke lige saa vel som om den gule Aal, at den hovedsagelig finder sin Afsetning til Udlandet, hvor den altid finder villige Købere og er en Vare, der næsten staar uden for Konkurrence, idet den kun kan staves i nogen Mængde fra os.

Det vil endelig maasse være paa sin Plads her i Betænkningens almindelige Del at fremsætte efterstaaende Udtalelser angaaende Limfjordens hidtilværende Særstilling paa Fiskerilovgivningens Omraade.

Uagtet der siden Forordningen af 15de December 1750, der ophævede Forordningen af 2den Januar 1740, som havde stillet Limfjordsfiskeriet lige saa frit som i Kongens øvrige Straande, har eksisteret en særlig Lovgivning for Limfjorden, indeholdende en stor Række Forbuds- og andre meget detaillerede Bestemmelser, vilde man dog meget fejle ved at tro, at der herved kunde høstes en Erfaring om saadannes Virkning og Betydning for Fiskeriet. Der foreskrives vel i Forordningen af 15de December 1750 under svære Straffe en Række Indskrænkninger, saasom bl. a. Forbud mod Brugen af alle andre Slags Aalevaad end Pilsvaad, og disse sidste maatte endda alene bruges af Harbøre- og Aggerfogens Beboere (ifølge Forordningen af 22de Juni 1661 dog ogsaa af de om Fjorden boende Undersaatter i Almindelighed) og kun i Tiden fra St. Hans til Bartolo-

mæus Dag, hvorhos Forordningen i sin § 12 under Nr. 1—9 nævner en Række Bænde, i hvilke det forbødes overhovedet til nogen som helst Tid at fiske med Pilsvaadene. Forordningen af 15de December 1750 bestod i over 100 Aar, men efter alle Bidnesbyrd blev Forordningen saa godt som slet ikke efterlevet.

Kommissionen af 1855 foreslog i sin Betænkning at indføre en søgaaende Kontrol i Limfjorden ved den paatænkte ny Lov, for at det ikke

„skal gaa med den, som med den ældre Fiskerilovgivning angaaende Limfjorden, at den i de fleste og vigtigste Henseender næsten bliver et dødt Bogstav“ (Rigsdagsstidenden 1857—58, Tillæg A., Sp. 239). Kommissionen af 1865 anbefaler stærkt den ved Lov af 29de December 1857 indførte søgaaende Kontrol med den Motivering, at Loven uden samme

„vil efterhaanden mere og mere, som Loven af 1750, blive et dødt Bogstav“ (Rigsdagsstidende 1866—67, Tillæg A., Sp. 950).

Regeringens daværende Fiskerikonfulent Smidth udtaler sig i sin Betænkning af 1866 ligeledes for Bibeholdelsen af den i 1857 indførte søgaaende Kontrol og siger (l. c. Sp. 978), at den tidligere Kontrol

„formaaede før aldeles ikke at hindre Overtrædelserne, og det i den Grad, at jeg ikke har truffet en eneste Fisker ved Limfjorden, som ikke har tilstaaet, at han næsten daglig overtraadte Loven.“

I en Afhandling af Fiedlers Nordist Tidsskrift for Fiskeri, 4de Aargang, Side 49, omtaler han, at det ogsaa utvetydig fremgaar af Kommissionsbetænkningen af 1850*). at Forordningen af 15de December 1750 i dens fleste og væsentligste Punkter ikke er bleven overholdt, men var bleven til saa at sige et dødt Bogstav. De forbudte Redskaber holdt sig, ligeledes de ulovlige Maskestørrelser, og der fiskedes uhindret med dem til ulovlige Tider.

*) Denne Betænkning vidnes ikke at være trykt nogetsteds.